

HOTĂRÂRE
nr. 3-62/2023

mun.Chișinău

28 aprilie 2023

Colegiul disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, având în componența sa:

Președinte - Vladislav Guțan;

Membrii - Octavian Lazarev, Victor Comerzan, Oleg Televca, Pavel Țurcan, Elena Cazacov, Alexandru Lozan

examinând în ședință publică contestația cet. XXXXXX, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, adoptată în urma examinării sesizării depuse de petent, privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura Anticorupție, XXXXXX,

CONSTATĂ:

La xx.xx.2023 Inspecția procurorilor a înregistrat conform Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor sesizarea cet. XXXXXX, parvenită de la Consiliul Superior al Procurorilor, privind tragerea la răspundere disciplinară a procurorului în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, comise la examinarea procesului penal nr. XXXXXX din xx.xx.2022.

Potrivit sesizării s-a constatat, că, prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, XXXXXX din xx.xx.2022, s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale în procesul penal nr. XXXXXX, inițiat la data de xx.xx.2022 la plângerea petentului XXXXXX, privind acțiunile pretins ilegale ale XXXXXX SFS, pe motiv că faptele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de articolele 327, 328, 329, 332 și 335 din Codul penal, cu clasarea procesului penal.

Apreciază petentul, că există motive de fapt și de drept pentru anularea ordonanței ilegale și neîntemeiate din xx.xx.2022, din considerentele că nu au fost cercetate toate aspectele circumstanțelor de fapt și de drept, ci doar unele alegații nefondate, dar și contrare obligațiilor de serviciu, reieșind din legea pertinentă. Totodată, controlul fiscal, în baza căruia s-a întocmit actul de control nr. XXXXXX, a fost realizat ilegal, fără participarea contribuabilului. În rezultat, prin abuz și fals, s-a adoptat Decizia ilegală nr. XXXXXX.

În continuare, dl XXXXXX face o descriere a motivelor pentru care consideră că XXXXXX din cadrul Serviciului Fiscal de Stat au comis abuzuri grave și ilegalități. Astfel, pune în evidență petentul, că reieșind din conținutul ordonanței contestate, se atestă că organul de urmărire penală și procurorul au încălcat grav articolele 1,19, 255 din Codul de procedură penală, prin următoarele inacțiuni/acțiuni:

- nu au fost ridicate și cercetate actele din dosarul administrativ, în vederea constatării falsificării calculelor la efectuarea controlului fiscal, dar și lipsa XXXXXX dlui XXXXXX (dosarul administrativ se păstrează la Serviciul Fiscal de Stat);

- nu au fost ridicate și cercetate înscrisurile și citațiile expediate pe o adresă

intenționat greșită, adresă la care nu locuia nici petentul, nici familia sa, urmărindu-se astfel evitarea prezenței contribuabilului la efectuarea controlului;

- nu s-au cercetat prejudiciile considerabile cauzate în rezultatul acțiunilor abuzive și ilegale ale funcționarilor fiscali;

- atât procurorul, cât și organul de urmărire penală au calificat acțiunile ilegale ale XXXXXX din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, drept „erori cauzate de probleme tehnice, iar aceste acțiuni și rezultatul lor au fost apreciate drept consecințe ale unor împrejurări independente de voința participanților”, dar această concluzie a fost trasă fără a cerceta corespondența primită de la XXXXXX și care conținea [...]. Consideră că, propunerea înaintată de organul de urmărire penală, cât și concluzia procurorului ce rezultă din ordonanța din xx.xx.2022, este poziție de apărător al acestor XXXXXX din cadrul Serviciul Fiscal de Stat;

- procurorul de caz nu a studiat materialele cazului, or este de neînțeles de ce XXXXXX este „terță persoană”, pentru că aceasta este XXXXXX, iar creditele și împrumuturile primite pe numele ei, sunt și ale dânsului;

- procurorul și organul de urmărire penală, din raționamentele invocate în propunerea de refuz în pornirea urmăririi penale, au dat dovadă de părtinire, fără a fi respectate principiile generale de imparțialitate prevăzute de Declarația de la Bangalore din 2002, fapt ce impune înlocuirea procurorului în acest caz;

- procurorul fie a copiat ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale, fie aceasta rezultă dintr-un șablon, pentru că în conținutul ordonanței se strecoară un alt nume, XXXXXX, precum că, acestuia, nu i-a fost cauzate careva daune în proporții considerabile, fapt ce dă dovadă de neprofesionalism și superficialitate în examinarea cazului. Astfel, sunt motive de a crede că procurorul nu a intrat în esența cazului, după care a emis ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale în procesul penal nr. XXXXXX, având încredere în organul de urmărire penală.

În final, menționează dl XXXXXX că, ordonanța procurorului Anticorupție din xx.xx.2022 nu a fost prezentată părții interesate în modul prevăzut, aceasta fiind expediată prin poștă, fără aviz, tocmai la data de xx.xx.2022, chiar dacă dânsul a indicat e-mail-ul său și/sau numărul telefonului de contact.

La data de xx.xx.2023, prin Decizia Inspecției Procurorilor a fost încetată procedura disciplinară în privința procurorului în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, din motivul că nu au fost identificate temeuri de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a se pronunța astfel, Inspecția procurorilor a reținut, că verificând argumentele invocate, s-a stabilit, că *procesul penal nr. XXXXXX a fost inițiat de organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție la data de xx.xx.2022. La xx.xx.2022, ofițerul de urmărire penală XXXXXX a prezentat Procuraturii Anticorupție raportul cu propunerea de a nu începe urmărirea penală și clasare a procesului penal. Prin ordonanța procurorului XXXXXX din xx.xx.2022, s-a refuzat în pornirea urmăririi penale în privința XXXXXX Serviciului Fiscal de Stat.*

În această succesiune de evenimente, s-a constatat că de către procurorul XXXXXX nu au fost încălcate norme imperative ale Codului de procedură penală ce reglementează termenele în care urmează a fi adoptată, de către procuror, în baza propunerii organului de urmărire penală, soluția de neîncepere a urmăririi penale (n.a. —art.274 alin.(l) CPP reglementează doar termenul în care trebuie dispusă

începerea urmăririi penale).

În ce privește termenul prevăzut de art.274 alin. (5) Cod de procedură penală, înăuntrul căruia persoana trebuie informată despre adoptarea ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale, s-a constat că acesta a fost respectat, or informarea dlui XXXXXX a avut loc la aceeași dată (n.a. — xx.xx.2022) cu anexarea ordonanței.

Dincolo de cele menționate, s-a constat că și termenul de soluționare a plângerii din xx.xx.2022 a fost respectat de către adjunctul-interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, XXXXXX, la realizarea controlului ierarhic de legalitate a ordonanței din xx.xx.2022. Astfel, din perspectivă temporală, adoptarea ordonanței la data xx.xx.2022, este în concordanță cu termenul instituit la art.299² alin.(l) raportat la art.299 alin.(l) Cod de procedură penală (n.a. - 15 zile).

În cele din urmă, potrivit art.243 Cod de procedură penală, comunicarea celorlalte (n.a. - altele decât citațiile) acte de procedură se face potrivit dispozițiilor prezentului capitol (n.a. - Capitolul II din Titlul VIII a Părții generale a Codului de procedură penală). Astfel, potrivit prevederilor citate supra, regula, este că comunicarea actelor de procedură penală se face prin intermediul agentului împuternicit a serviciului poștal, iar comunicarea prin intermediul notei telefonice sau telegrafice, prin telefax, prin mijloace electronice, prin intermediul poștei electronice sau prin orice alt sistem de mesagerie electronică, reprezintă excepția. Din această optică, s-a constat că s-a respectat cadrul legal la expedierea adresei nr. xxx din xx.xx.2022 prin intermediul serviciului poștal.

Subsecvent, cu referire la motivarea ordonanțelor, s-a constat că, în cuprinsul ordonanței din xx.xx.2022, în baza materialelor acumulate în cadrul procesului penal procurorul XXXXXX a efectuat o analiză judicioasă a circumstanțelor faptelor sesizate prin raportare la doctrina aferentă componentelor de infracțiune pretins a fi săvârșite de către XXXXXX Serviciului Fiscal de Stat. Astfel, procurorul XXXXXX a venit cu următoarea argumentare:

- pentru constatarea infracțiunilor prevăzute de art.327 (abuzul de serviciu) și art.328 (depășirea atribuțiilor de serviciu) din Codul penal, este necesară prezența elementului prejudiciabil - dauna cel puțin în proporții considerabile, iar pentru infracțiunea prevăzută de art.329 (neglijența în serviciu) din Codul penal, dauna cel puțin în proporții mari, or toate infracțiunile menționate supra sunt infracțiuni materiale. Sumele, pretins a fi încasate de către XXXXXX Serviciului Fiscal de Stat în exces, prin Decizii, nu pot fi apreciate ca și daună cauzată dlui XXXXXX or, în prezent, cu privire la cuantificarea sancțiunilor fiscale, inclusiv dobânzi, comisioane, penalități etc, sunt pendinte procese judiciare. Tot aici, se conține și o analiză, prin care se explică de ce nu este incidentă particularităților speței - modalitatea alternativă a laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art.327 din Codul penal - folosirea situației de serviciu, de către XXXXXX Serviciului Fiscal de Stat, din interes material și/sau personal. Argumentat juridic s-a pus în evidență de către dna procurorul XXXXXX și principiul securității raporturilor juridice, atunci când au fost puse în balanță alegații ale dlui XXXXXX cu privire la falsul sau neconcludența Actului de control nr.xxxx din xx.xx.2017 întocmit de XXXXXX Serviciului Fiscal de Stat și/sau Deciziei nr.xxx din xx.xx.2017, pe de o parte și fapte constatate prin hotărâri judecătorești irevocabile (n.a. - în speță, încheierea Curții Supreme de Justiție, pronunțată în Dosarul nr.xxx,

din xx.xx.2019), pe de altă parte.

- efectuând analiza juridică a infracțiunii prevăzute de art.332 din Codul penal, care este o infracțiune intenționată, procurorul a concluzionat că discrepanța volumului impozitului pe venit calculat spre achitare dlui XXXXXX, a fost generată de furnizarea informației inexacte de către XXXXXX, deci nu este imputabilă XXXXXX Serviciului Fiscal de Stat.

- infracțiunea prevăzută de art.335 Cod penal, din perspectiva subiectului infracțiunii, poate fi săvârșită doar de către persoane care gestionează o organizație comercială, obștească sau altă organizație nestatală, așa cum acestea sunt definite de art. 124 din Codul penal (n.a. - XXXXX Serviciului Fiscal de Stat nu se ancorează acestei categorii de subiecți, ei fiind fie persoane cu funcție de răspundere, fie persoane publice, fie persoane cu funcție de demnitate publică).

Concomitent, ordonanța din xx.xx.2022 a fost verificată în ordine de control ierarhic prin ordonanța adjunctului-interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, XXXXXX din xx.xx.2022, care pe lângă constatarea plenitudinii investigației efectuate, a constatat și caracterul legal al acesteia. În egală măsură, prin ordonanța din xx.xx.2022 a fost înlăturată și eroarea materială strecurată în ordonanța din xx.xx.2022, sintagma „XXXXXX” fiind înlocuită cu datele de identitate corecte ale autorului sesizării.

Aparent, dl XXXXXX nu a contestat ordonanțele din xx.xx.2022 și xx.xx.2022 la judecătorul de instrucție, fapt care induce ipoteza că acestea sunt investite cu prezumția de legalitate.

Potrivit explicației procurorului în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, la data depunerii explicației, nu recepționase vreo citație de la Judecătoria Chișinău, sediul XXXXXX, prin care să fie informată despre faptul contestării de către dl XXXXXX a ordonanțelor din xx.xx.2022 și xx.xx.2022.

Consultând pagina web oficială a Judecătoriei Chișinău, în directoriul „ Cereri și dosare pendinte , constat că nu este înregistrată vreo plângere a dlui XXXXXX prin care să se fi contestat actele/acțiunile ilegale ale procurorilor.

Prin urmare, Inspecția procurorilor apreciind argumentele invocate în plângere de către cet. XXXXXX, a constatat că sunt neîntemeiate, deoarece potrivit materialelor cauzei prin raportare la circumstanțele de jure și de facto ale cazului, nu se confirmă îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu de către procurorul în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, la examinarea procesului penal nr. XXXXXX din xx.xx.2022, respectiv nu a admis acțiuni care ar constitui abatere disciplinară.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de Inspecția procurorilor, la data de xx.xx.2023, cet. XXXXXX a depus contestație împotriva acesteia și a solicitat Colegiului de disciplină și etică anularea deciziei, calificând-o ca ilegală și neîntemeiată.

Conform prevederilor art.49 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, în cazul în care rezultatele verificării sesizării nu identifică nici un temei de tragere la răspundere disciplinară, inspectorul, printr-o decizie motivată, încetează procedura disciplinară.

Decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării în termen de 10 zile de la data recepționării deciziei, la

Colegiul de disciplină și etică (în continuare Colegiu).

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, autorul sesizării a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Studiind contestația depusă de cet. XXXXXX și actele administrate la dosarul disciplinar, verificând argumentele expuse de petiționar, Colegiul este de părere că contestația depusă urmează a fi respinsă, deoarece sesizarea depusă inițial este vădit neîntemeiată.

Cu referire la caz, Colegiul constată că Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă a circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile procurorului în Procuratura Anticorupție, XXXXXX nu au fost stabilite careva temeuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de către aceasta a unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Colegiul reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, fapt care, în cazul examinat, nu a putut fi probat.

Sub aspectul laturii subiective, Colegiul reține că în speță nu se regăsește forma de vinovăție cerută de lege pentru a se constata existența abaterii disciplinare în acțiunile procurorului vizat.

Totodată, Colegiul apreciază critic alegațiile petentului și stabilește, că procurorul menționat și-a desfășurat activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează (art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură), adoptând hotărârile analizate, reieșind din propria sa convingere, având la bază un anumit material probator, care i-a permis să adopte și să mențină hotărârile în cauză, circumstanțe care nu pot servi temei pentru tragerea lui la răspundere disciplinară.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului, legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Într-o altă ordine de idei, necesită a fi subliniat faptul, că Colegiul de disciplină și etică nu examinează legalitatea însăși a actelor dispuse în cadrul examinării petițiilor, în cadrul urmăririi penale, reprezentării acuzării în instanța de judecată, dar verifică și se expune asupra modului în care decide un procuror să acționeze într-o speță concretă și corespunderea acestui mod - legilor și actelor normative în vigoare ce reglementează conduita profesională a procurorului.

Pe aceiași dimensiune, urmează de remarcat faptul că dezacordul cu hotărârile emise de către procuror pe caz, nu poate servi temei pentru tragere la răspundere disciplinară, cu atât mai mult, că în condițiile prevederilor art.13 din Legea cu privire la procuratură și ale Codului de procedură penală, activitatea procurorului poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior și a instanței judecătorești (art.299¹ și art.313 Cod de procedură penală)

